

29. Satamahallinto

Satamalautakunnan v:ltä 1945 antama toimintakertomus oli seuraavan sisältöinen:

Satamalautakunta ja sen alainen satamahallintotoimisto. *Lautakunnan kokoonpano.* Satamalautakuntaan kuuluivat v. 1945 kauppaneuvos A. I. Lindfors puheenjohtajana, professori P. R. Korpisaari varapuheenjohtajana sekä jäseninä osastonpäällikkö J. M. Ekebom, vahtimestari U. L. Ilmanen, toimitusjohtaja T. K. Kannel, johtaja W. Korhonen, johtaja T. Salmio, satamatyöntekijä I. Säilä ja johtaja G. M. Tengström. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli teknillinen johtaja A. E. Moring heinäkuun 21 p:ään saakka, jolloin hän erosi kaupungin palveluksesta, sekä hänen jälkeensä teknillinen johtaja R. J. M. Granqvist.

Lautakunnan kokoukset y.m. Lautakunta kokoontui kertomusvuonna 17 kertaa. Pöytäkirjain pykäläluku oli 608, diaariin merkittyjen asioiden luku 707 ja lähetettyjen kirjeiden luku 607. Pöytäkirjanotteita annettiin 383.

Satamahallintotoimiston ja sen osastojen päälliköt. Satamalaitosta ja satamahallintotoimistoa johti satamalaiteksen toimitusjohtaja K. W. Hoppu ja osastonpäällikköinä toimivat satamaliikenneosastolla satamakapteeni J. A. Lehtonen, varastois- ja laiturihuolto-osastolla johtaja E. W. Ehnberg sekä satamakannantaosastolla satamakamreeri E. U. Candelin.

Satamahallintotoimisto. Helmikuun 6 p:nä määrättiin N. W. Grönholm v.t. vahtimestariksi saman kuukauden 1 p:stä alkaen. Kaupunginvaltuuston joulukuun 21 p:nä tekemällä päätöksellä siirrettiin satamalaitoksen toimitusjohtajan virka 8:nnestä 6:nteen, sihteerin virka 21:stä 19:nteen ja vahtimestarin virka 41:stä 40:nteen palkkaluokkaan tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen.

Satamaliikenneosasto. Kuoleman kautta poistuivat henkilökunnasta lokakuun 18 p:nä satamakonstaapeli A. Weckström ja joulukuun 3 p:nä satamakonstaapeli K. D. Pettersson. Tammikuun 16 p:nä määrättiin neiti A. K. Vainio v.t. toimistoapulaiseksi helmikuun 1 p:stä alkaen. Helmikuun 6 p:nä tehtiin esitys satamakonstaapeli A. W. Blomqvistin oikeuttamisesta jäämään virkaansa 67 vuotta täytettyään v:n 1946 loppuun, johon kaupunginhallitus suostui helmikuun 15 p:nä. Huhtikuun 10 p:nä määrättiin laivuri A. V. Holmberg v.t. satamakonstaapeliksi huhtikuun 1 p:stä alkaen. Toukokuun 2 p:nä määrättiin jäänsärkijä Otson kirvesmies P. Niemelä moottorivenehenkittäjäksi saman kuukauden 1 p:stä alkaen. Kesäkuun 26 p:nä otettiin perämies V. Karhu ja merimiehet A. E. Jansson, J. N. Oivo ja A. Rapeli satamakonstaapelien kesälomasijaisiksi syyskuun loppuun. Lokakuun 9 p:nä myönnettiin ero v.t. toimistoapulaiselle A. K. Vainiolle ja määrättiin neiti B. Hallavuo hoitamaan toimistoapulaisen virkaa saman kuukauden 1 p:stä alkaen. Marraskuun 27 p:nä myönnettiin ero vedenantomies A. A. Bäckströmille ja määrättiin merimies A. Rapeli v.t. vedenantomieheksi joulukuun 1 p:stä alkaen. Joulukuun 29 p:nä määrättiin laivuri A. Koli ylimääräiseksi tarkastuskonstaapeliksi sekä myönnettiin ero satamakonstaapeli T. K. Keposelle tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen sekä satamakonstaapeli P. J. Laaksoselle tammikuun 15 p:stä 1946 alkaen.

Kaupunginvaltuuston joulukuun 21 p:nä tekemällä päätöksellä siirrettiin apulais-satamamestarin virka 28:nnestä 27:nteen, 5 tarkastuskonstaapelin virkaa 33:nnestä 32:een,

21 satamakonstaapelinvirkaa 39:nnestä 37:nteen ja 3 vedenantomiehenvirkaa 41:stä 39:nteen palkkaluokkaan.

Jäänsärkijä Oson ylikonemestarinvirka siirrettiin 31:stä 27:nteen, I konemestarinvirka 31:stä 29:nteen, III konemestarinviran 35:nnestä 31:een ja pursimiehenvirka 33:nnestä 31:een palkkaluokkaan.

Satamakannantaosasto. Tammikuun 16 p:nä kuoli hissikoneenkäyttäjä F. Salin. Toukokuun 2 p:nä peruutettiin työntekijä A. Sirénin määräys toimia ylimääräisenä lämmitäjänä kesäkuun 1 p:stä alkaen. Elokuun 14 p:nä nimitettiin toimistoapulaiset M. M. Kauppala ja R. Kumenius laskuttajiksi, toimistoapulainen H. J. C. Sergelius nuoremaksi kirjanpitäjäksi, toimistoapulainen H. A. Hytönen nuoremaksi kassanhoitajaksi sekä toimistoapulainen O. Hiltunen ja vahtimestari E. R. Huuhka toimentajiksi syyskuun 1 p:stä alkaen. Rouva K. U. Harjun määräys toimia v.s. toimistoapulaisena peruutettiin syyskuun 1 p:stä alkaen. Elokuun 28 p:nä peruutettiin vaakamestari R. Ekebomin määräys toimia ylimääräisenä lämmitäjänä syyskuun 1 p:stä alkaen. Marraskuun 29 p:nä määrättiin vahtimestari A. R. Ingman toimimaan 40 palkkaluokan v.t. vahtimestarina tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen.

Kaupunginvaltuuston joulukuun 21 p:nä tekemällä päätöksellä siirrettiin satamakamreerinvirka 19:nnestä 16:nteen, 8 vahtimestarinvirkaa 39:nnestä 38:nteen, 5 vahtimestarinvirkaa 41:stä 40:nteen, jäähdytyslaitoksen konemestarinvirka 30:nnestä 29:nteen, 2 lämpöjohtomekaanikonvirkaa 39:nnestä 36:nteen ja 3 virkaa 39:nnestä 37:nteen, 8 hissilaitoksen koneenhoitajanvirkaa 41:stä 38:nteen ja 4 talonmiehen virkaa 53:nnestä 50:nteen palkkaluokkaan.

Varastois- ja laiturihuolto-osasto. Kaupunginvaltuuston päätettyä marraskuun 22 p:nä 1944 hankkia Helsingin makasiini oy:n omaisuus kaupungille ja siirtää yhtiön harjoittama toiminta satamalautekunnan alaiseksi, yhtiön henkilökunta, yhteensä 166 toimihenkilöä, siirtyi kaupungin palvelukseen joulukuun 29 p:stä 1944 alkaen. Kaupunginvaltuuston kesäkuun 13 p:nä tekemällä päätöksellä oikeutettiin Helsingin makasiini oy:n palveluksessa olleet henkilöt, jotka ovat toimiaan hoitaneet päätoiminaan, siirtyessään kaupungin palvelukseen lukemaan hyväkseen palvelusaikansa mainituissa yhtiössä kaupungin virka-, eläke- y.m. säännöissä palvelusvuosien perusteella myönnettyjen etujen saamiseksi.

Kertomusvuoden aikana myönnettiin ero helmikuun 26 p:nä nosturinhoitaja E. Wollsteinille helmikuun 1 p:stä alkaen ja rahastaja O. Grönlundille maaliskuun 15 p:stä alkaen. Kesäkuun 12 p:nä myönnettiin ero tavaramerkitsijä U. Seppälälle heinäkuun 1 p:stä alkaen. Lokakuun 9 p:nä myönnettiin ero tavaramerkitsijä E. Marvolle lokakuun 1 p:stä alkaen sekä marraskuun 1 p:stä alkaen sairauden perusteella päälysymies F. Flemmingille, jolle kaupunginhallitus lokakuun 17 p:nä myönsi 1 050 mk:n peruseläkkeen kuukaudessa, ja tavaramerkitsijä G. Petterssonille, jolle kaupunginhallitus mainittuna päivänä myönsi 450 mk:n peruseläkkeen kuukaudessa. Joulukuun 18 p:nä myönnettiin ero nosturinhoitaja N. Hammarille tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen.

Virkavapaudet. Sairauden takia nauttivat virkavapautta seuraavat viranhaltijat:

Viranhaltijan nimi	Virka	Virkavapaus kesti	Palkkaedut
Blomqvist, V. E.	Satamakonstaapeli	$1\frac{1}{2}$ — $30\frac{1}{4}$	$\frac{2}{3}$ palkkaeduista
Grönvall, K. A.	Autonkuljettaja	$\frac{4}{9}$ — $25\frac{9}{9}$	Täydet palkkaedut
Harju, K. U.	Toimistoapulainen	$\frac{31}{6}$ — $20\frac{8}{8}$	» »
Jokilaakso, U. J.	Varastomies	$\left\{ \begin{array}{l} 15\frac{6}{6} \\ 15\frac{8}{8} \end{array} \right.$ — $\frac{14}{8}$ — $31\frac{12}{12}$	» »
Kauppala, M. M.	Toimistoapulainen	$\frac{1}{1}$ — $8\frac{1}{1}$	$\frac{2}{3}$ palkkaeduista
Keponen, T. K.	Satamakonstaapeli	$\frac{18}{7}$ — $8\frac{8}{8}$	Täydet palkkaedut
Kinnula, V.	Vaakamestari	$\frac{6}{4}$ — $6\frac{5}{5}$	» »
Lagerström, I. H.	Haaraosastonesimies	$\left\{ \begin{array}{l} 15\frac{1}{1} \\ 12\frac{3}{3} \end{array} \right.$ — $28\frac{2}{2}$ — $28\frac{3}{3}$	» »
Lampi, R. A.	Nosturinhoitaja	$\frac{12}{3}$ — $1\frac{4}{4}$	» »
Lavast, R. T.	Toimistoapulainen	$\frac{13}{9}$ — $22\frac{10}{10}$	» »
Liljefors, T.	»	$\frac{11}{5}$ — $8\frac{6}{6}$	» »
Malm, E.	Vahtimestari	$\frac{12}{9}$ — $6\frac{10}{10}$	» »
Makkonen, L. A.	Satamakonstaapeli	$\frac{19}{12}$ — $31\frac{12}{12}$	» »

Viranhaltijan nimi	Virka	Virkavapaus kesti	Palkkaedut
Mattsson, Hj. Merra, M. H. Niemälä, P.	Nosturinhoitaja Varastomies Moottoriveneenhoitaja	$\frac{4}{5} - \frac{14}{6}$ $\frac{6}{10} - \frac{6}{11}$ $\frac{18}{7} - \frac{24}{8}$	Täydet palkkaedut » » $\frac{2}{3}$ palkkaeduista ¹⁾
Savolainen, N. J.	Nosturinhoitaja	$\frac{1}{1} - \frac{31}{5}$ $\frac{1}{6} - \frac{30}{7}$ $\frac{1}{8} - \frac{31}{10}$ $\frac{1}{11} - \frac{31}{12}$	$\frac{1}{2}$ » $\frac{1}{2}$ » $\frac{1}{2}$ » $\frac{1}{2}$ »
Stjernberg, O. C. Strandholm, K. J.	Toimistoapulainen Vedenantomies	$\frac{18}{6} - \frac{21}{7}$ $\frac{8}{8} - \frac{8}{9}$	Täydet palkkaedut »
Syrjälä, E.	Siivooja	$\frac{12}{4} - \frac{15}{5}$ $\frac{1}{8} - \frac{9}{8}$ $\frac{10}{8} - \frac{15}{8}$ $\frac{13}{8} - \frac{30}{9}$	Täydet palkkaedut » $\frac{2}{3}$ palkkaeduista Täydet palkkaedut
Terrikallio, N. Tuuminen, V. R. Varpula, U. H.	Varastomies Konemestari Nosturinhoitaja	$\frac{5}{4} - \frac{22}{4}$ $\frac{23}{1} - \frac{23}{2}$	» » »
Weckström, A.	Satamakonsstaapeli	$\frac{1}{1} - \frac{15}{1}$ $\frac{1}{10} - \frac{15}{10}$	» »
Westerlund, F. W.	Vaakamestari	$\frac{7}{8} - \frac{3}{9}$	»

Siivooja Syrjälän sijaisen palkkaamiseksi huhtikuun 12 p:n ja toukokuun 15 p:n väliseksi ajaksi kaupunginhallituksen yleisjaosto myönsi toukokuun 12 p:nä 2 618 mk Yleisen kunnallishallinnon pääluokan tililtä Sairaslomasijaiset.

Lausuntoja annettiin kertomusvuonna yhteensä 52, joista 23 kaupunginhallitukselle, 27 kiinteistölautakunnalle, 1 maistraatille ja 1 Suomen satamaliitelle.

Kaupunginhallitukselle annettiin seuraavat lausunnot: Maaliskuun 20 p:nä rautatiehallituksen anomuksesta, joka koski maahan tuotetuista rautatievau- nuista suoritettujen liikennemaksujen palauttamista; huhtikuun 10 p:nä satamaraken- nusosaston ehdotuksesta Särkän ja Länsi-Mustasaaren välisen salmen aallonmurtajaksi; toukokuun 29 p:nä kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnan anomuksesta saada vuokrata Eteläsataman tullipaviljonki, Oy. Ford ab:n esityksestä Hernesaaren katualueiden järjestelyiksi sekä valtionrautateiden esityksestä Katajanokan kappale- tavara-aseman uudelleenrakentamiseksi; kesäkuun 12 p:nä eräiden merenkulkujärjes- tön esityksestä paikan osoittamisesta merimiesten muistomerkkiä varten ja Helsingin satamamiehet nimisen yhdistyksen esityksestä ajanmukaisten satamatyöväen cdutus- ja ruokailuhuoneiden rakentamisesta Helsingin satamiin; kesäkuun 26 p:nä merenkulku- hallituksen esityksestä, että kaupunki osallistuisi luotsi- ja majakkalaitoksen syyskuun 19 p:nä vietettäväksi tarkoitettuihin 250-vuotispäivän juhlatilaisuuksiin, satamarakennus- osaston ehdotuksesta teknillisten laitosten Sörnäisten alueen laajentamiseksi sekä tul- linhoitaja A. U. Ahonjojan esityksestä, joka koski erityisen pakkahuonekunnan perus- tamista tullikamareihin; elokuun 28 p:nä Hylkysaaren asukkaiden anomuksesta, että saari yhdistettäisiin sillalla Korkeasaaren ja rautatiehallituksen esityksestä lisäraiteen ra- kentamisesta Munkki- ja Hernesaaren liikennettä varten; lokakuun 9 p:nä merenkulku- hallituksen esityksestä puhelinyhteyksien järjestämisestä Hylkysaaren, merenkulku- hallituksen esityksestä, joka koski satamaluotseille tulevia krkvauksia, Polttaine osuuskunnan anomuksesta saada rakentaa autohuoltasema varastalueelleen Länsisa- tamaan, satamarakennusosaston ehdotuksesta Ruoholahden uuden täytetyn alueen käyt- tämiseksi, Puutavaratoimisto H. O. Elmgren nimisen toiminimen esityksestä Merisata- man ajoliikenteen järjestelyksi sekä terveydenhoitolautakunnan esityksestä, joka koski Katajanokan nosturinhoitajain oleskeluhuoneen puutteellisuuden korjaamista; loka- kuun 30 p:nä Oy. Shell ab:n anomuksesta saada ostaa Ruoholahdessa sijaitseva bensii- ninjakeluaseman alue sekä Suomen merimieslähetysseuran avustusanomuksesta; marraskuun 27 p:nä Uudenmaan lääninhallituksen tiedustelusta, joka koski tuulaakiprocentin mää- rää v. 1946—47; sekä joulukuun 29 p:nä entisen parmaajan F. J. Poutalan eläkeano-

¹⁾ Khs 7 p. kesäk. 1 707 §. — ²⁾ S:n 20 p. elok. 2 305 §. — ³⁾ S:n 8 p. marrask. 2 996 §.

muksesta ja poliisilaitoksen tekemistä huomautuksista, jotka koskivat satamien pelastusvälineiden puutteellisuuksia.

Kiinteistölautakunnalle annettiin seuraavat lausunnot: Tammikuun 16 p:nä Oy. Albert Kallio ab:n anomuksesta saada vuokrata alue Kyläsaaren tiencilta; helmikuun 6 p:nä Suomalaisen pursiseuran anomuksesta saada edelleenkin vuokrata Nihtisaari, Huimala oy:n ja Ajurien osto- ja myyntiosuuskunnan anomuksista saada vuokrata alueita Kyläsaaren tiencilta, J. Merivaara oy:n anomuksesta saada vuokrata Verkkosaarenkadun varrelta korttelin n:o 276 tontti n:o 6 20 vuodeksi ja Oy. Betoni ab:n anomuksesta saada vuokrata tontti Verkkosaarelta; heinäkuun 27 p:nä Ahjo-yhtymä oy:n anomuksesta saada 25 vuodeksi vuokrata korttelin n:o 278 tontti n:o 36, Pilke-tehdas Rossi & Co:n anomuksesta saada vuokrata alue Kyläsaaren tienoilta; maaliskuun 20 p:nä E. P. Alhollinnan anomuksesta saada rakentaa laituri Marjaniemeen; huhtikuun 10 p:nä Hanasaarella toimivien telakoiden yhteisestä anomuksesta saada saarelta vuokraamilleen alueille vuokra-ajan pidennys; toukokuun 8 p:nä Puutarvike oy:n ja rakennusmestari A. Kalton anomuksista saada vuokrata varastoalueita Kyläsaaren alueelta; toukokuun 29 p:nä Oy. Alkoholiliike ab:n anomuksesta saada rakentaa henkilökunnalleen uimalaitos Salmisaareen, sekä Helsingfors segelsällskap nimisen purjehdusseuran anomuksesta saada edelleenkin vuokrata Liuskasaari ja Liuskaluoto; kesäkuun 12 p:nä Kontino oy:n anomuksesta saada asentaa nosto- ja siirtolaitteita korttelin n:o 277 tontille n:o 10 ja sen varrelle; kesäkuun 21 p:nä Helsingin komendanttiviraston anomuksesta saada rakennuttaa hevostennittolaituri Taivallahteen ja kauppias A. R. Koskisen anomuksesta saada vuokrata alue Kyläsaaren tiencilta; elokuun 14 p:nä autoilija V. Lehtosen anomuksesta saada vuokrata alue Kyläsaaren tiencilta; lokakuun 9 p:nä kauppias A. R. Koskisen, Hermannin laatikkotehdas oy:n, Helsingin puhelinyhdistyksen ja rakennusmestari L. Louhoksen anomuksista saada vuokrata alueita Kyläsaaren tiencilta; marraskuun 27 p:nä Oy. Shell ab:n ja Oy. Nobel-Standard ab:n anomuksista saada edelleenkin vuokrata Sörnäisten niemellä olevat öljyvarastoalueet mahdollisimman pitkäksi ajaksi, Puutarvike oy:n anomuksesta saada rakentaa kapearaiteinen rata Kyläsaaren täytemaalueelle sekä A. W. Liljeberg oy:n anomuksesta saada rakentaa aita korttelin n:o 273 rajalle; sekä joulukuun 18 p:nä hallitusneuvos N. Mannion anomuksesta saada kaupungilta ostaa ranta-alue Degeröstä.

Maistraatille annettiin lokakuun 30 p:nä lausunto Eriste oy:n anomuksesta saada keittää asfalttia Hernesaarella.

Suomen satamaliitolle annettiin lausunto nosturimaksujen veloituksessa noudatettavista perusteista.

Hyväksytyt piirustukset. Satamalautakunta omalta osaltaan hyväksyi kertomusvuoden aikana seuraavat piirustukset: Helmikuun 6 p:nä kaupungin liikennelaitoksen Ruoholahden odotuskatoksen piirustuksen, maaliskuun 20 p:nä Puunvälitys oy:n Sörnäisten alueen varastorakennuksen ja Puukeskus oy:n Ruoholahden alueen toimistorakennuksen piirustukset, huhtikuun 10 p:nä Eino J. Niemelän vuokraamalleen Katajanokan alueelle rakennettavan parakin piirustukset, toukokuun 2 p:nä Bröderne Udd nimisen toiminimen Ruoholahden vuokra-alueelleen suunnitteleman höyläämö-, varasto- ja toimistorakennuksen piirustukset ja Ekströmin Kcneliike oy:n Länsisataman kortteeliin n:o 269 rakennettavan varastorakennuksen piirustukset ja kesäkuun 12 p:nä Kemo oy:n Kellosaarelle rakennettavan varastorakennuksen piirustukset.

Maa-alueiden vuokraukset. Rahanarvon epävakaisuuden vuoksi lautakunta päätti helmikuun 27 p:nä ottaa käytäntöön myöskin lyhytaikaisissa vuokrauksissa virallisesta elinkustannusindeksistä riippuvat vuokrat. Tässä tarkoituksessa irtisanottiin useimmat vuokrasopimukset ja tiedusteltiin vuokraajilta suostumusta tämänlaiseen järjestelyyn. Vuokraajien sitouduttua tähän, uudistettiin vuokrasopimukset v:n 1946 alusta lähtien voimaantuleviksi siten, että kunakin kalenterivuonna alueesta suoritettava vuokramaksu on riippuvainen edellisen vuoden keskimääräisestä elinkustannusindeksistä. Kertomusvuoden aikana tehdyissä vuokrasopimuksissa noudatettiin vuokramaksun suhteen yllä mainittua periaatetta.

Kertomusvuoden aikana satamalautakunta teki seuraavat vuokrasopimukset:

Vuokraaja	Alue	Pinta-ala, m ²	Vuokraus- aika	Perus- vuokra vuodessa, mk/m ²
Aleksanterinkadun talon n:o 13—Mikonkadun talon n:o 5. omistaja	Länsisataman halkovarasto- alue	300	15/6 1945 alk. 1 kk. irtis.	15
Asfaltti oy. Lemminkäinen	Hakaniemenrannan halkova- rastoalue	150	15/7 1945 alk. 1 kk. irtis.	14
Ekströmin Koneliike oy.	Länsisataman korttelin n:o 269 alue	650	1/8 1945 alk. 6 kk. irtis.	15
Fazer, Karl, oy.	Länsisataman halkovarasto- alue	450	15/8 1945 alk. 1 kk. irtis.	15
Sama	Länsisataman halkovarasto- alue	1 969	15/7 1945 alk. 1 kk. irtis.	15
Jalokoivu oy.	Ruoholahden varastoalue n:o 53	2 000	1/11 1945 alk. 6 kk. irtis.	15
Kahvi oy.	Katajanokan halkovarasto- alue	1 150	1/4 1945 alk. 3 kk. irtis.	15
Kallio, K.	Ruoholahden varastoalue n:o 6 c	216	1/7 1945 alk. 6 kk. irtis.	14
Laatikko oy.	Ruoholahden varastoalue n:o 51	2 000	1/11 1945 alk. 6 kk. irtis.	15
Niemelä, E. J.	Katajanokan varastoalue	600	1/4 1945 alk. 6 kk. irtis.	15
Orient-Occident oy.	Länsisataman halkovarasto- alue	400	1/1 1946 alk. 3 kk. irtis.	15
Paperihuolto oy.	Länsisataman korttelin n:o 269 alue	1 300	1/1 1946 alk. 6 kk. irtis.	15
Paulig, Gustav ja K:ni	Katajanokan halkovarasto- alue	840	15/8 1945 1 kk. irtis.	15
Wager oy. ab.	Katajanokan varastoalue	450	1/4 1945 alk. 3 kk. irtis.	15
Varta oy.	Ruoholahden varastoalue n:o 52	2 000	1/11 1945 alk. 6 kk. irtis.	15

Oy. Rudus ab:lle vuokrattiin Hakaniemenrannasta 70 m²:n suuruinen alue toimisto-
kopin paikaksi kesäkuun 1 p:stä alkaen 6 kuukauden irtisanomisajon 12 000 mk:n vuosi-
vuokrasta.

Ruokailukojut. Ruokailukojunpaikaksi vuokrattiin huhtikuun 10 p:nä Sörnäisten
satama-alueelta 34 m²:n suuruinen alue rouva T. Nurmelle heinäkuun 1 p:stä alkaen 3
kuukauden irtisanomisajoin 500 mk:n vuosivuokrasta, elokuun 14 p:nä Sörnäisten satama-
alueelta 74 m²:n suuruinen alue rouva H. Pulkkiselle syyskuun 1 p:stä alkaen 3 kuukau-
den irtisanomisajoin 500 mk:n vuosivuokrasta sekä marraskuun 11 p:nä Länsisatamasta
Hietasaarenkadun varrelta 13 m²:n suuruinen alue yhteisesti rouville H. Heikkiselle ja
A. Saloselle joulukuun 1 p:stä alkaen 1 kuukauden irtisanomisajoin 2 400 mk:n vuosi-
vuokrasta.

Rouva S. Lindénin anomuksen johdosta saada alennus Eteläsataman ruokailukojun
paikan vuokrasta v:ltä 1945 tehtiin kesäkuun 26 p:nä esitys kaupunginhallitukselle, joka
heinäkuun 26 p:nä vahvisti vuokran 50 mk:ksi v:ltä 1945.

Huoneistovuokraukset. Kesäkuun 26 p:nä vuokrattiin Ab. Stevedoring oy. nimiselle
yhtiölle Länsisataman satamatyöntekijäin ruokalan vahtimestarin huone kesäkuun 15
p:stä alkaen 500 mk:n kuukausivuokrasta kolmen kuukauden irtisanomisajoin sekä loka-
kuun 9 p:nä samalle yhtiölle Katajanokan varastosuojan n:o 9 vieressä sijaitseva satama-
konstaapeli-ent. päiväystyskoju lokakuun 1 p:stä alkaen 500 mk:n kuukausivuokrasta
yhden kuukauden irtisanomisajoin. Suomi-Filmi oy:lle vuokratun Munkkisaaren kaksi-
kerroksisen rakennuksen vuokracikeus irtisanottiin toukokuun 29 p:nä päättyväksi kesä-
kuun 1 p:nä 1946.

Taksojen korotukset. Marraskuun 27 p:nä päätettiin korottaa lautakunnan kaupun-
gin satamajäänsärkijän ja hinaajan käyttämisestä joulukuun 8 p:nä 1925 vahvistaman
taksan mukaisesti kannettavat maksut 200 % tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen; kansan-
huoltoministeriön hintaosasto hyväksyi korotuksen joulukuun 3 p:nä.

Satamatyöntekijäin palkoista riippuvia elokuun 5 p:nä 1944 vahvistetun *laituri-huoltotariffin* maksuja päätettiin helmikuun 6 p:nä korottaa 12 % maaliskuun 1 p:stä 1945 lukien, johon kansanhuoltoministeriön hintaosasto suostui helmikuun 28 p:nä. Toukokuun 2 p:nä päätettiin korottaa mainitun tariffin maksuja 45 % toukokuun 1 p:stä lukien, minkä kansanhuoltoministeriön hintaosasto vahvisti toukokuun 15 p:nä. Heinäkuun 12 p:nä päätettiin korottaa mainittuja maksuja 14 % silloin voimassa-olleista maksuista heinäkuun 1 p:stä 1945 alkaen, johon kansanhuoltoministeriön hintaosasto suostui elokuun 1 p:nä. Kansanhuoltoministeriön hintaosasto oikeutti syyskuun 18 p:nä korottamaan maksuja 4 % syyskuun 1 p:stä alkaen.

Elokuun 8 p:nä 1924 vahvistetun *satamamaksutariffin* 1—4 §:ssä määrättyjen maksujen sekä toukokuun 24 p:nä 1939 vahvistetussa *liikennemaksutaksassa* tarkemmin määrättyjen maksujen korottamisesta v:n 1946—47 ajaksi 200 % satamalautakunta teki esityksen kaupunginhallitukselle lokakuun 30 p:nä. Kaupunginvaltuuston marraskuun 27 p:nä vahvistettua maksujen korotuksen ja alistettua päätöksensä sisäasiainministeriön vahvistettavaksi, ministeriö joulukuun 29 p:nä hyväksyi päätöksen.

Kaupungin *tavaravajoissa ja satama-alueilla säilytetyn tavarain vuokrasta* joulukuun 8 p:nä 1942 vahvistetun taksan maksuja päätettiin marraskuun 27 p:nä korottaa 100 % tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen, minkä kansanhuoltoministeriön hintaosasto hyväksyi joulukuun 18 p:nä.

Kesäkuun 28 p:nä lautakunta päätti vahvistaa uuden *nosturitaksan*, jossa maksut eli korotettu keskimäärin 50 % aikaisempaan lokakuun 28 p:nä 1941 vahvistettuun taksaan verrattuna. Kansanhuoltoministeriön hintaosasto suostui korotukseen syyskuun 20 p:nä.

Elokuun 28 p:nä vahvistettiin satamalaitoksen *moottoriveneen käyttökorvaus* 225 mk:ksi tunnilta.

Kesäkuun 12 p:nä päätettiin korottaa Helsingin makasiini oy:n *yleistä talletusvarastoa* varten v. 1924 vahvistetun taksan maksuja 100 %, johon kansanhuoltoministeriön hintaosasto suostui heinäkuun 20 p:nä.

Talletusvaraston työmaksuja korotettiin heinäkuun 16 p:stä 1945 alkaen siten, että tavarain vastaanottamisesta ja ulosantamisesta maksu on 44 mk tunnilta tai tynnilta, vähimmän maksun ollessa vastaanotosta 22 mk ja ulosannesta 24 mk, sekä rautatievaunujen purkamisesta tai kuormaamisesta 48 mk tunnilta tai tonnilta. Vaakauksesta on lisämaksu 6 mk tunnilta tai tonnilta.

Lokakuun 30 p:nä päätettiin korottaa vesijohtolaitoksen *vesimaksutaksan* korottamisen johdosta vastaavasti aluksille annettavasta vedestä kannettavia maksuja joulukuun 1 p:stä alkaen.

Satamakonstaapeliain aluksien *kiinnityksestä ja luotsauksesta* kantamien marraskuun 8 p:nä 1927 vahvistetun taksan mukaisten maksujen korottamisesta 100 % tehtiin helmikuun 6 p:nä esitys kansanhuoltoministeriön hintaosastolle, joka vahvisti korotukseksi keskimäärin 80 %. Marraskuun 27 p:nä tehtiin esitys mainitun taksan mukaisten maksujen korottamisesta 200 % tammikuun 1 p:stä 1946 alkaen, jonka kansanhuoltoministeriön hintaosasto hyväksyi joulukuun 4 p:nä.

Toukokuun 29 p:nä lautakunta teki kansanhuoltoministeriön hintaosastolle esityksen, että *pakkahuoneen ulkopuolella mittauksia ja punnituksia toimittavan vaakamestarin tak-saa* muutettaisiin huhtikuun 28 p:stä 1945 alkaen siten, että tuntipalkkio on 54 mk, jonka kansanhuoltoministeriön hintaosasto heinäkuun 3 p:nä vahvisti. Elokuun 14 p:nä tehtiin esitys vaakamestarin tuntipalkkion vahvistamisesta 64: 20 mk:ksi; hintaosasto vahvisti syyskuun 14 p:nä tuntipalkkioksi 60 mk tunnilta.

Helsingin makasiini oy:n suorittamat eläkkeet. Kauppakirjassa, jolla Helsingin makasiini oy:n omaisuus siirtyi kaupungille, kaupunki sitoutui huolehtimaan yhtiön eläkkeensaajien eläke-eduista sellaisina kuin ne olivat yhtiön siirtyessä kaupungin hallintaan. Satamalautakunta teki maaliskuun 20 p:nä kaupunginhallitukselle esityksen, että mainituille eläkkeille, lukumäärältään 5, maksettaisiin kulloinkin voimassa olevat kaupungin myöntämät kalliinajankorotukset, mihin kaupunginvaltuusto toukokuun 2 p:nä suostui.

Satamalaitoksen kassa- ja tilivirasto. Helsingin makasiini oy:n harjoittaman toiminnan tultua liitetyksi satamahallintoon oli seurauksena m.m., että satamalaitoksen ennestäänkin laajan kannanta- ja maksutoiminnan lisäksi oli tullut suuri määrä laskuja ja

maksumääräyksiä, joiden joustava suorittaminen muutenkin ylikuormitettua rahatoimistoa käyttäen oli käynyt hankalaksi. Satamalautakunta tämän johdosta teki tammikuun 16 p:nä kaupunginhallitukselle esityksen, että satamalaitokselle perustettaisiin oma kassa- ja tilivirasto, jona toimisi satamakannantaosasto. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kassa- ja tiliviraston perustamisesta aiheutuvat muutokset satamalautakunnan johtosäännön 7 §:ään ja satamahallintotoimiston johtosäännön 17 ja 18 §:iin. Kassa- ja tilitoimisto aloitti toimintansa syyskuun 1 p:nä. Satamalautakunta määräsi elokuun 14 p:nä varastoimis- ja laiturihuolto-osaston toimenhaltijat, kassanhoitaja E. Ekblomin toimimaan pääkassanhoitajana, kirjanpitäjä A. Schneidlerin pääkirjanpitäjänä ja kassanhoitaja S. Granbergin apulaispääkirjanpitäjänä.

Satamahinaaja-jäänsärkiä Turso. V:n 1944 maaliskuussa valmistunut satamahinaaja-jäänsärkiä Turso aikarahdattiin joulukuun 5 p:stä 1944 alkaen kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnalle Neuvostoliiton käytettäväksi. Tammikuun 1 p:nä 1945 sotakorvausteollisuuden valtuuskunnan laivatoimikunta ilmoitti, että alus tullaan luovuttamaan sotakorvauksena Neuvostoliitolle. Luovutus tapahtui Leningradissa helmikuun 8 p:nä. Toukokuun 17 p:nä Soteva suoritti alustavana korvauksena aluksesta 25 000 000 mk ja siinä olleista polttoaineista 28 652:75 mk. Syyskuun 19 p:nä Sotevan laivatoimikunta ilmoitti, että alus oli lopullisesti arvioitu 25 milj. mk:ksi, joten mitään lisäkorvausta ei aluksesta suoriteta. Kaupunginhallitus päätti lokakuun 18 p:nä valittaa korvauspäätöksestä.

Jäänsärkiä Otso. Jäänsärkiä Otso aikarahdattiin kauppamerenkulun ohjaus- ja säännöstelytoimikunnan laskuun tammikuun 14 p:n ja helmikuun 19 p:n väliseksi ajaksi.

Satamarakennusten korjaukset. Kaupunginhallitus päätti lokakuun 18 p:nä satamalautakunnan saman kuukauden 9 p:nä tekemän esityksen mukaisesti, että v:n 1946 talousarvion pääluokkaan Kiinteistöt yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi tulli- ja satamarakennusten korjauksiin ehdotettu määräraha siirretään Satamat nimiseen pääluokkaan satamalautakunnan käytettäväksi.

Varastorakennukset, laituripituus y.m. Eteläsataman varastorakennusten lattia-ala oli vuoden päättyessä 56 500 m² ja katosten pinta-ala 2 025 m², yhteensä 58 525 m². Länsisataman varastorakennusten lattia-ala oli 42 025 m² ja koko satamassa lattia-ala yhteensä 100 550 m².

Laituripituus, veden syvyyden ollessa vähintään 2 m, oli kertomusvuoden päättyessä 5 745 m. Nostureita oli satamassa vuoden päättyessä 45. Satamaraiteitten pituus lisääntyi vuoden aikana 140 m ja oli vuoden lopussa yhteensä 62 440 m.

Vuoden aikana täytettiin vesialuetta 32 650 m², josta sataman varsinaisen maa-alueen lisäys oli 24 090 m².

Vuoden päättyessä oli satamalautakunnan hallinnassa oleva maa-alue n. 130 ha ja vesialue n. 3 050 ha. Satama-alueella oli varastopaikkoja 375 890 m². Kirjallisilla sopimuksilla vuokrattuja varastoalueita oli vuoden päättyessä 415 392 m².

Satamaliikenne. Liikenne Helsingin satamassa jatkui keskeytyksittä koko kertomusvuoden ajan.

Satamaan saapui kertomusvuoden aikana 4 052 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1 139 997 rekisteritonnia, ja satamasta lähti 4 043 alusta, joiden nettovetomäärä oli 1 091 506 rekisteritonnia. Edellisenä vuonna saapui 2 764 alusta, joiden nettovetomäärä oli 927 579 rekisteritonnia, ja lähti 2 748 alusta, joiden nettovetomäärä oli 910 272 rekisteritonnia. Kertomusvuoden aikana saapuneiden alusten lukumäärä lisääntyi 1 288 ja vetomäärä 212 418 nettorekisteritonnia eli 22,9 % sekä lähteneiden alusten lukumäärä 1 295 ja vetomäärä 181 234 nettorekisteritonnia eli 19,9 %. Alusliikenteestä oli huomattava osa kauttakulkuliikennettä.

Viimeisenä rauhanvuonna 1938 saapui Helsingin satamaan 9 031 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2 555 725 rekisteritonnia, ja satamasta lähti 9 012 alusta, joiden nettovetomäärä oli 2 550 803 rekisteritonnia. Kertomusvuoden liikenne oli siten saapuneisiin aluksiin nähden 44,9 % ja vetomäärään nähden 44,6 % ja lähteneiden alusten lukumäärään nähden 44,9 % ja vetomäärään nähden 42,8 % v:n 1938 vastavista luvuista.

Helsingin satamassa käyneiden alusten luku- ja vetomäärä eri kuukausina oli seuraava:

Kuukausi	Saapuneet alukset						Lähteneet alukset					
	Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä		Ulkomainen merenkulku		Rannikko-liikenne		Yhteensä	
	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia	Lukumäärä	Nettoveto-määrä, rek. tonnia
Tammikuu ...	79	68 529	12	2 207	91	70 736	75	63 056	12	2 298	87	65 354
Helmikuu ...	7	5 656	—	—	7	5 656	6	4 108	—	—	6	4 108
Maaliskuu ...	9	6 576	—	—	9	6 576	4	2 591	—	—	4	2 591
Huhtikuu ...	17	8 567	53	4 152	70	12 719	17	8 748	47	3 028	64	11 776
Toukokuu ...	102	58 812	422	17 829	524	76 641	99	58 561	404	16 151	503	74 712
Kesäkuu ...	122	79 394	442	17 432	564	96 826	127	47 326	457	19 303	584	66 629
Hinäkuu ...	171	134 732	418	15 924	589	150 656	192	155 214	404	15 695	596	170 909
Elokuu ...	187	136 610	399	15 885	586	152 495	182	137 500	404	15 812	586	153 312
Syyskuu ...	175	142 371	397	16 149	572	158 520	183	145 747	390	15 674	573	161 421
Lokakuu ...	146	112 065	381	14 755	527	126 820	143	106 732	392	15 398	535	122 130
Marraskuu ...	160	130 878	196	9 549	356	140 427	151	129 744	208	10 426	359	140 170
Joulukuu ...	137	140 184	20	1 741	157	141 925	123	116 443	23	1 951	146	118 394
Yhteensä	1 312	1 024 374	2 740	115 623	4 052	1 139 997	1 302	975 777	1 741	115 736	4 043	1 091 506
Näistä H:stä kotoisin:												
kaikkiaan	393	296 028	320	12 558	713	308 586	364	280 829	320	12 756	684	293 585
%.....	30.0	28.9	11.7	10.9	17.6	27.1	28.0	28.9	11.7	11.0	16.9	26.9

Ulkomainen merenkulku. Saapuneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 274 eli 26.4 % ja vetomäärä 178 764 nettorekisteritonnia eli 21.1 % suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä 284 eli 27.9 % ja vetomäärä 148 498 netto-rekisteritonnia eli 18.0 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Rannikkoliikenne. Saapuneiden alusten lukumäärä oli kertomusvuonna 1 014 eli 58.7 % ja vetomäärä 33 654 nettorekisteritonnia eli 41.1 % suurempi kuin edellisenä vuonna sekä lähteneiden alusten lukumäärä 1 011 eli 58.4 % ja vetomäärä 32 736 eli 39.4 % suurempi kuin edellisenä vuonna.

Ulkomainen tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kertomusvuonna ulkomailta meritse tavaraa 225 818 painotonna ja lähti ulkomaille 25 244 painotonna; koko ulkomainen tavaraliikenne oli siis 251 062 painotonna. Edellisenä vuonna olivat vastaavat luvut 596 025, 91 500 ja 687 525. Tuonti väheni kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten 370 207 painotonna eli 62.1 % ja vienti 66 256 painotonna eli 72.4 %. Koko ulkomainen tavaraliikenne vähentyi 436 463 painotonna eli 63.5 %.

Viimeisenä rauhanvuonna 1938 saapui Helsingin sataman kautta tavaraa 1 293 174 painotonna ja satamasta lähetettiin 287 720 painotonna, joten kertomusvuonna tuonti oli vain 17.5 % ja vienti vain 8.8 % v:n 1938 vastaavista luvuista.

Tuontitavarat jakaantuivat v. 1945 ja 1944 seuraaviin pääryhmiin:

Tavaralaji	1945 Painotonna	1944 Painotonna
Kappaletavara	32 120	100 442
Vilja ja viljatuotteet	64 184	81 694
Kivihiihi ja koksi	66 421	319 779
Öljyt	2 193	3 982
Lannoitusaineet	6 805	19 374
Metalli ja metalliteokset	8 470	15 712
Muu tavara	45 625	55 042
Yhteensä	225 818	596 025

Vientitavarat jakaantuivat v. 1945 ja 1944 seuraaviin pääryhmiin:

Tavaralaji	1945	1944
	Painotonnia	Painotonnia
Kappaletavara	6 767	29 666
Malmit	—	200
Paperi	2 348	9 683
Pahvi ja kartonki	2 287	5 496
Puuhioke ja selluloosa	903	9 014
Vaneri	764	7 244
Sahattu puutavara	12 029	9 906
Muu puutavara	—	5 134
Muu tavara	146	15 157
Yhteensä	25 244	91 500

Sahattua puutavaraa vietiin 4 296 standarttia, edellisenä vuonna 3 538 standarttia. Muuta puutavaraa ei kertomusvuonna viety lainkaan, edellisenä vuonna 10 756 m³. Nämä määrät sisältyvät painotonneiksi muutettuina yllä olevaan tilastoon.

Tuonti ja vienti jakaantuivat v:n 1945 aikana eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Tuonti, painotonnia	Vienti, painotonnia	Yhteensä, painotonnia
Tammikuu	37 227	2 012	39 239
Helmikuu	—	—	—
Maaliskuu	8 708	—	8 708
Huhtikuu	13 990	458	14 448
Toukokuu	10 448	545	10 993
Kesäkuu	8 620	1 165	9 785
Heinäkuu	13 217	690	13 907
Elokuu	10 097	1 112	11 209
Syyskuun	23 364	1 339	24 703
Lokakuu	26 896	5 027	31 923
Marraskuu	39 242	6 824	46 066
Joulukuu	34 009	6 072	40 081
Koko vuosi	225 818	25 244	251 062

Suomalaiset alukset toivat Helsinkiin ulkomailta tavaraa 156 158 painotonnia eli 69.2 % Helsingin tuonnista ja ulkomaiset alukset 69 660 eli 30.8 %. Suomalaiset alukset veivät Helsingistä 10 721 painotonnia eli 42.6 % ja ulkomaiset alukset 14 523 painotonnia eli 57.6 %. Koko Helsingin ulkomaan tavaraliikenteestä tuli suomalaisten alusten osalle 166 879 painotonnia eli 66.6 % ja ulkomaisten alusten osalle 84 183 painotonnia eli 33.6 %. Edellisenä vuonna tuotiin suomalaisilla aluksilla tavaraa 80.8 % ja ulkomaisilla 19.7 % ja vietiin suomalaisilla aluksilla 66.8 % ja ulkomaisilla 33.2 % tullen koko tavaraliikenteestä suomalaisten alusten osalle 78.6 % ja ulkomaisten alusten osalle 21.6 %.

Kotimaan tavaraliikenne. Helsingin sataman kautta saapui kotimaasta vesitse tavaraa 266 683 painotonnia ja lähti 21 070. Koko kotimainen tavaraliikenne eli siis 287 753 painotonnia. Edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 106 657, 9 518 ja 116 175. Lisäys koko liikenteessä eli 171 578 eli 147.7 %. Lisäys aiheutui rakennustoiminnan alkamisesta johtuneesta lisääntyneestä rakennustarpeiden tuonnista sekä vesitse tuodusta huomattavasta polttainemäärästä.

Tavaraa saapui seuraavasti:

Tavaralaji	1945		1944	
	m ³	Painotonnia	m ³	Painotonnia
Sahattu puutavara	6 605	3 963	4 808	3 366
Halot	¹⁾ 102 598	61 559	²⁾ 45 014	27 009
Muu pyöreä puutavara	80	56	337	236
Kivihili ja koksi	.	9 393	—	—

¹⁾ Ulkomailta saapuneet laivat toivat lisäksi kotimaisista satamista 171 169 m³ halkoja. — ²⁾ S:n 771 m³.

Tavaralaji	1945		1944	
	m ³	Painotonna	m ³	Painotonna
Hiekka	110 263	165 395	36 947	55 421
Tiilet	.	110	.	880
Kalkki ja sementti	.	24 268	.	15 481
Öljyt	.	465	.	1 300
Kasvikset	.	104	.	62
Kalat	.	469	.	556
Muu tavara	.	901	.	2 346
Yhteensä	.	266 683	.	106 657

Tavaraa lähetettiin seuraavasti:

Tavaralaji	1945	1944
	Painotonna	Painotonna
Kappaletavara	495	2 108
Kivihiili ja koksi	10 230	3 778
Öljyt	305	1 311
Puutavara	7 517	1 835
Muu tavara	2 523	486
Yhteensä	21 070	9 518

Ulkomaan matkustajaliikenne. Helsingin sataman kautta saapui ulkomailta meritse 11 396 matkustajaa ja lähti 5 829 matkustajaa, edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 189 ja 94. Matkustajaliikenteen kasvu johtui Ruotsiin suuntautuneen säännöllisen laivaliikenteen alkamisesta. Saapuneista matkustajista oli huomattava osa Ruotsista palautettuja lapsia.

Nosturien käyttötunteja oli kaikkiaan 29 177, tuntimäärä 8 502 eli 22.6 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Eteläsataman nosturien käyttötuntien vähennys oli 4 483 eli 36.2 % ja Länsisataman nosturien osalta 4 019 eli 15.9 %. Eri kuukausien kesken jakaantuivat käyttötunnit seuraavasti:

Vuosi ja kuukausi	Eteläsatama			Länsisatama		Yhteensä 44 kpl
	25 tonnin nosturi	2 1/2—5 ton- nin nosturit, 8 kpl	2 1/2 tonnin nosturit, 8 kpl	Laivalaiturin nosturit, 16 kpl	Saukonsata- man nosturit, 11 kpl	
1945	Käyttötunteja					
Tammikuu.....	8	159	201	751	817	1 936
Helmikuu.....	4	104	51	67	539	765
Maaliskuu.....	89	254	192	320	446	1 301
Huhtikuu.....	31	218	170	745	385	1 549
Toukokuu.....	43	405	344	866	750	2 408
Kesäkuu.....	30	435	419	943	2 028	3 855
Heinäkuu.....	38	265	215	830	1 001	2 349
Elokuu.....	17	267	281	1 336	1 748	3 649
Syyskuu.....	24	590	364	1 260	769	3 007
Lokakuu.....	21	529	329	1 012	939	2 830
Marraskuu.....	8	484	339	884	1 119	2 834
Joulukuu.....	2	563	403	1 077	649	2 694
Koko vuosi	315	4 273	3 308	10 091	11 190	29 177
1944.....	288	6 221	5 870	13 603	11 697	37 679

Länsisataman Jaalalaiturilla sijaitseva 1.5 tonnin nosturi oli edelleenkin vuokratuna Paraisten kalkkivuori oy:lle 30 000 mk:n vuosivuokrasta.

Rautatieliikenne. Helsingin satamien rautatieliikennettä valaisee seuraava taulukko:

Vuosi ja asema	Saapuneet vaunut		Lähteneet vaunut		Saapunut tavara		Lähetetty tavara	
	kuormat- tuina	tyhjinä	kuormat- tuina	tyhjinä	kaikkiaan	siitä täy- sinä vau- nukuor- mina	kaikkiaan	siitä täy- sinä vau- nukuor- mina
	k p l				p a i n o t o n n i a			
1945								
Länsisatama	40 612	3 975	20 018	24 559	482 278	479 648	218 604	217 527
Katajanokka	10 826	—	8 612	2 691	50 405	41 702	27 213	18 510
Sörnäinen	15 052	242	7 563	7 695	191 431	190 685	86 374	85 608
Vallila	18 543	129	6 550	2 960	131 852	84 824	53 086	19 848
Herttoniemi	6 753	257	2 564	4 417	71 788	65 294	18 214	14 258
Yhteensä	91 786	4 603	45 307	42 322	927 754	862 153	403 491	355 751
1944	63 885	19 436	64 277	18 939	538 452	496 578	497 588	446 411

Saapuneita vaunuja oli 96 389 ja lähteneitä 87 629, edellisistä oli kuormattuina 95.2 % ja jälkimmäisistä 51.7 %.

Pikatavaraa saapui mainituille asemille kaikkiaan 4 050 tonnia ja lähetettiin 6 288 tonnia.

Rautatielaitoksen veloitukset taulukoissa mainitulla asemilla nousivat 72 552 700 mk:aan ja liikennevarojen kanto 124 713 344 mk:aan.

Satamavesipostit. Vesimittarien mukaan otettiin satamavesiposteista vettä 110 950 m³, josta 107 167 m³ myytiin aluksille, 3 255 m³ annettiin maksutta valtion jäänsärkijöille ja Otso käytti 528 m³. Vesiproomit olivat koko vuoden sotilasviranomaisten käytössä.

Jäänsärkijä. V. 1945 oli jäänsärkijä Otso kulussa 205 tuntia. Se kulutti polttoöljyä 328 tonnia, halkoja 136 m³ ja koneöljyä 317 kg. Alus toimitti 93 hinausta, joista veloitettiin yhteensä 1 922 599: 50 mk.

Kompassien tarkistus. Kompassien tarkistuksessa oli 250 alusta kiinnitettynä tarkistuspoijuun ja 508 tarkistuspaalustoon.

Moottoriveneen käyttö. Moottorivene Matti suoritti 451 maksullista ajoa vieden reidillä oleviin aluksiin satamaluotseja, määräyksiä, väestöä y.m. Tästä toiminnasta veloitettiin 117 975 mk.

Vuokraveneet. Purjehduskautena satama-alueella liikennöimään hyväksyttiin 9 vuokrasoutuvenettä ja 37 vuokramoottorivenettä.

Varastois- ja laiturihuoltotoiminta. Yleiseen varastoon otettujen ja siitä annettujen tavarain määrä tonneissa v. 1943—45 selviää seuraavasta yhdistelmästä:

Vuosineljännes	1943		1944		1945	
	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu	Otettu	Annettu
Tammikuu—maaliskuu	3 241	2 899	3 744	4 544	4 304	2 539
Huhtikuu—kesäkuu	3 055	2 566	1 205	2 907	3 196	2 835
Heinäkuu—syyskuu	3 182	3 330	3 021	3 677	3 924	2 297
Lokakuu—joulukuu	3 137	3 430	3 521	3 040	2 313	3 461
Koko vuosi	12 615	12 225	11 491	14 168	13 737	11 132

Kertomusvuoden alkaessa oli yleisessä varastossa tavaraa 4 345 tonnia ja vuoden kuluessa otettiin siihen 13 737 tonnia, joten huollossa ollutta tavaraa oli yhteensä 18 082 tonnia. Varastosta annettiin 11 132 tonnia ja v. 1946 jäi varastoon 6 950 tonnia. Tavaravaihto nousi kertomusvuonna 24 869 tonniin vastaten 25 659 tonnia v. 1944 ja 24 840 tonnia v. 1943.

Yleiseen varastoon otettujen tavaraerien lukumäärä oli kertomusvuonna 1 029 ol-
tuaan edellisenä vuonna 1 227 ja v. 1943 1 981. Yleisestä varastosta annettujen tavara-
erien lukumäärä oli vastaavasti 4 621, 5 170 ja 5 957.

Yleisen varaston tallettajille annettiin varastoonottokuitteja 1 016, edellisenä vuonna
1 207 ja v. 1943 1 952. Talletustodistuksia warrantteineen annettiin vastaavasti 13,
20 ja 29.

Vaunuvaakoja oli kertomusvuonna ja v. 1944 3 sekä v. 1943 4. Punnitustodistuksia
annettiin v:n 1945 aikana kaikkiaan 27 989, edellisenä vuonna 48 285 ja v. 1943 48 540.

Seuraava taulukko valaisee laiturihuoltoa v:n 1943—45 aikana:

Vuosi ja vuosineljännes	Laivojen lukumäärä	Tavaralahetysten lukumäärä		Kokonaislasti, tonneja	
		Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta	Kaikkiaan	Siitä laiturihuollon kautta
1945					
Tammikuu—maaliskuu.	6	39	34	4 677	2 566
Huhtikuu—kesäkuu.....	11	688	647	9 202	5 231
Heinäkuu—syyskuu.....	36	2 242	2 021	19 278	11 391
Lokakuu—joulukuu	54	4 515	4 448	24 031	20 065
Yhteensä	107	7 484	7 150	57 188	39 253
1944	84	25 621	24 896	177 792	109 736
1943	351	49 254	47 844	361 648	210 151

Satamakannanta. Satamakannantaosasto veloitti satamatuloja kertomusvuoden
aikana yhteensä 35 894 575: 20 mk, vastaavan määrän edellisenä vuonna ollessa
28 545 877: 90 mk. Lisäys oli siis 7 348 697: 30 mk eli 25.7 %.

Veloitettujen maksujen kokonaismäärä ylitti tai alitti tuloarviossa arvioidun määrän,
kuten selviää seuraavasta yhdistelmästä:

	Arvioidut tulot, mk	Todelliset tulot, mk	Ylijäämä (+) tai vajausta (—), mk
Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tava- roista	9 000 000: —	2 374 889: —	— 6 625 111: —
Tuulaaki muihin kaupunkeihin osoite- tuista tavaroista	500 000: —	16 122: —	— 483 878: —
Liikennemaksut	11 000 000: —	4 910 470: 30	— 6 089 529: 70
Makasiinivuokrat	1 000 000: —	1 028 141: —	+ 28 141: —
Satamamaksut	2 500 000: —	2 437 607: —	— 62 393: —
Nosturimaksut	900 000: —	656 198: 50	— 243 801: 50
Maksut aluksille annetusta vedestä	300 000: —	1 348 817: —	+ 1 048 817: —
Paikanvuokrat	4 750 000: —	4 705 364: —	— 44 636: —
Venelaiturimaksut	100 000: —	141 760: —	+ 41 760: —
Hinausmaksut	750 000: —	3 015 565: 10	+ 2 265 565: 10
Helsingin makasiini oy:n suoritettava korvaus satamakannantaosaston viranhaltijain palkkauksesta	336 036: —	—	— 336 036: —
Lentokoneiden satamamaksut	30 000: —	30 000: —	—
Erinäiset huoneistovuokrat	723 876: —	657 314: —	— 66 562: —
Automaattipuhelimet	1 000: —	665: 70	— 334: 30
Sekalaiset tulot	5 000: —	25 353: —	+ 20 353: —
Varastohuonevuokrat ¹⁾	5 500 000: —	5 732 526: —	+ 232 526: —
Maanvuokrat ¹⁾	2 880 000: —	2 855 276: 60	— 24 723: 40
Työmaksut ¹⁾	700 000: —	1 118 600: —	+ 418 600: —
Laiturihuolto ¹⁾	5 200 000: —	2 128 812: —	— 3 071 188: —
Nosturit ¹⁾	2 800 000: —	2 362 880: —	— 437 120: —
Sekalaiset tulot ¹⁾	220 000: —	348 214: —	+ 128 214: —
Yhteensä	49 195 912: —	35 894 575: 20	—13 301 336: 80

¹⁾ Varastois- ja laiturihuolto-osaston toiminnasta kertyneet tulot.

Kertomusvuoden tuloarvioon verraten veloitus osoitti 13 301 336: 80 mk:n eli 27.0 %:n vajausta. Kun veloitetusta määrästä vähennetään palautukset, 161 100 mk, jää veloitus 13 462 436: 80 mk eli 27.4 % talousarvion määrää pienemmäksi.

Tuulaakimaksut. Tuulaakimaksut kaupunkiin osoitetuista tavaroista nousivat 2 374 268 mk:aan ja vientitavaroista 621 mk:aan. Kaupunkiin osoitetusta tavarasta suoritettua tuulaakia palautettiin 4 262 mk, joten nettoveloitukseksi jää 2 370 627 mk, ollen summa 4 884 368 mk eli 67.3 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

Tuulaakimaksut muihin kaupunkeihin osoitetuista tavaroista nousivat 16 122 mk:aan ollen summa 485 523: 55 mk eli 96.8 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Kyseiset tuulaakimaksut jakaantuivat v. 1945 ja v. 1944 seuraavien kaupunkien kesken:

	1945	1944		1945	1944
	Mk	Mk		Mk	Mk
Tampere	12 606: —	391 777: 90	Hämeenlinna	—	493: 10
Lahti	3 459: —	97 378: 60	Jyväskylä	57: —	11 995: 95
				Yhteensä 16 122: —	501 645: 55

Liikennemaksujen kokonaismäärä oli 4 910 470: 30 mk, josta ulkomailta tulleista tavaroista 4 320 157: 30 mk, maasta viedyistä tavaroista 219 214 mk ja oman maan paikkakunnilta saapuneista tavaroista 371 099 mk. Palautukset, 541 mk, ja muille kaupungeille tulevat 30 %:n kauttakulkuliikennemaksut, 105 215 mk, huomioiden, jää nettoveloitukseksi 4 804 714: 30 mk, ollen määrä 3 922 162: 95 mk eli 44.9 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienempi.

30 %:n kauttakulkuliikennemaksuja suoritettiin alla mainituille kaupungeille:

	Mk		Mk
Turku	100 989: —	Kotka	338: —
Hanko	3 164: —	Vaasa	138: —
Pori	586: —	Yhteensä 105 215: —	

Seuraavat kaupungit suorittivat satamahallintotoimiston satamakannantaosastolle Helsingin kaupungille tulevat 30 %:n kauttakulkuliikennemaksut:

	Mk		Mk
Hanko	2 590: —	Rauma	363: —
Pori	2 348: —	Turku	295: —
Kokkola	1 177: 50	Loviisa	139: —
Lahti	1 135: —	Pietarsaari	130: —
Mikkeli	968: 80	Vaasa	96: —
Tampere	826: —	Jyväskylä	11: —
Kokkola	656: —	Yhteensä 10 735: 30	

Tämä määrä sisältyy edellä mainittuun liikennemaksujen kokonaismäärään.

Satamamaksut nousivat 2 437 607 mk:aan, josta peruutukset ja alennukset, 50 602 mk, vähennettyinä, jää nettoveloitukseksi 2 387 005 mk, ollen se 520 418 mk eli 27.9 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi. Satamamaksujen veloitus jakaantui erilaista liikennettä harjoittavien alusten kesken seuraavasti:

	Mk
1) Aluksista, jotka saapuivat suoraan ulkomailta tai lähtivät ulkomaille ...	1 836 712: —
2) Aluksista, jotka ulkomaan liikenteessä poikkesivat toiseen Suomen satamaan purkamaan tai lastaamaan	128 667: —
3) Aluksista, jotka tullikamaripassilla kulkivat kotimaisessa liikenteessä...	4 473: —
4) Aluksista, jotka ilman tullikamaripassia kulkivat kotimaisessa liikenteessä	237 779: —
5) Aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat matkustajaliikennettä...	25 715: —
6) Aluksista, jotka tullikamaripiirissä harjoittivat hinauksia ja pelastuksia	1 619: —
7) Jäämaksuja	202 642: —
Yhteensä	2 437 607: —

Ulkomaista liikennettä harjoittavien alusten, ryhmien 1, 2 ja 7, satamamaksut jakaantuivat edellisen jakoperusteen ja alusten kotipaikan mukaan seuraavasti:

Ryhmä	Helsingiläiset alukset, mk	Muut suomalaiset alukset, mk	Ulkomaiset alukset, mk	Yhteensä, mk
1)	672 397: —	571 992: —	592 323: —	1 836 712: —
2)	66 127: —	44 334: —	18 206: —	128 667: —
7)	74 219: —	66 001: —	62 422: —	202 642: —
Yhteensä	812 743: —	682 327: —	672 951: —	2 168 021: —

Satamamaksuista tuli helsingiläisten alusten osalle 37.5 %, muille suomalaisille aluksille 31.5 % ja ulkomaisille aluksille 31.0 %.

Kotimaan liikenteessä kulkevien alusten satamamaksut nousivat 269 586 mk:aan.

Makasiinivuokria saatiin 2.8 % enemmän kuin mitä kertomusvuoden talousarviossa oli arvioitu, ja olivat ne 82 256 mk eli 8.7 % suuremmat kuin edellisenä vuonna. Eri tavaravajain kesken vuokrat jakautuivat seuraavasti:

N:o	Mk	N:o	Mk
1)	51 604: —	9)	50 705: —
» 2)	112 553: —	» 10)	98 454: —
» 3)	41 094: —	» 12)	79 232: —
» 4)	65 532: —	Tullik. I pakkahuone ...	26 757: —
» 7)	171 132: —	» VI »	33 871: —
» 8)	154 730: —	» III	142 477: —
Yhteensä		Yhteensä	1 028 141: —

Paikanvuokrat alittivat 0.9 %:lla tuloarviossa arvioidun määrän ollen 653 401:05 mk eli 12.2 % edellisen vuoden vastaavaa määrää pienemmät. Laitureille varastoidusta tavarasta kertyi vuokria 786 688 mk ja vuokratuista varastoalueista 3 918 676 mk.

Aluksille annettusta vedestä kertyi tuloja 449.8 % yli arvioidun määrän nousten määrä 1 348 817 mk:aan eli 134.5 % suuremmaksi kuin edellisenä vuonna.

Venelaiturimaksut ylittivät 141.8 % talousarviossa arvioidun määrän ja olivat 51 680 mk eli 57.4 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suuremmat.

Lentokoneiden satamamaksujen veloitus oli sama kuin talousarviossa arvioitu määrä, 30 000 mk, ollen yhtä suuri kuin edellisen vuoden vastaava veloitus.

Helsingin makasiini oy. liitettiin kaupungin satamahallintoon v:n 1945 alusta alkaen varastoimis- ja laiturihuolto-osastona. Tällä osastolla veloitettavien maksujen arvioiminen on poikkeuksellisten olojen takia ollut vaikeaa, mutta talousarvioon verraten niiden suhteen on tapahtunut osittain ylityksiä, joskin suuria vajauksiakin esiintyy. Varastoimis- ja laiturihuolto-osastolla veloitetuista maksuista mainittakoon:

Varastohuonevuokrat ylittivät tuloarvioon otetun määrän 232 526 mk eli 4.2 % nous-
ten 5 732 526 mk:aan.

Maanvuokria veloitettiin 2 855 276: 60 mk eli 0.9 % vähemmän kuin oli arvioitu.

Työmaksut ylittivät talousarvion määrän 418 600 mk eli 59.8 % nousien 1 118 600
mk:aan.

Laiturihuoltomaksuja veloitettiin 2 128 812 mk ollen määrä 3 071 188 mk eli 59.1 %
tuloarvion määrää pienempi.

Nosturimaksujen veloitus oli 2 362 880 mk ollen määrä 437 120 mk eli 15.8 % tulo-
arvion määrää pienempi.

Nettoveloitus nousi kertomusvuonna 35 733 475: 20 mk:aan ollen 7 342 194 mk eli
25.9 % edellisen vuoden vastaavaa määrää suurempi. Palautukset ja peruutukset olivat
161 100 mk, edellisenä vuonna 154 596: 70 mk.

Veloitusilmoituskirjoja oli 47 709 eli 31 524 (39.8 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna.
Keskimääräinen veloitettu määrä kutakin ilmoituskirjaa kohden selviää seuraavasta:

Osasto	Ilmoituskirjain koko lukumäärä	Veloitettu brut- tomäärä, mk	Keskimääräinen veloitettu määrä, mk
Pääosasto	7 083	2 634 601: —	371: 96
Alaosasto	4 108	26 961: —	6: 56
I haaraosasto	3 915	1 513 119: —	386: 49
II » ¹⁾	—	—	—
III »	12 645	13 342 096: 60	1 055: 13
IV »	9 445	13 165 497: 60	1 393: 91
V »	10 513	5 212 300: —	495: 80
Yhteensä	47 709	35 894 575: 20	752: 36

Maksuista vapautettujen veloitusilmoituskirjojen lukumäärä oli 12 528, niistä 256
kauttakulutavaroita varten.

Eri kuukausien kesken veloitus v. 1945 ja 1944 jakaantui seuraavasti:

Kuukausi	1945	1944
	Mk	Mk
Tammikuu	2 818 447: 65	3 580 992: 90
Helmikuu	1 960 197: 05	2 468 838: 60
Maaliskuu	1 004 136: 50	3 109 315: 95
Huhtikuu	3 763 964: 85	3 388 259: 65
Toukokuu	1 752 997: —	2 697 230: 10
Kesäkuu	2 089 950: 80	2 277 891: 55
Heinäkuu	3 642 045: 50	3 056 972: 95
Elokuu	2 964 350: 85	2 255 417: 80
Syyskuu	2 392 517: 50	1 446 128: 60
Lokakuu	4 568 182: 50	1 837 428: 35
Marraskuu	2 442 373: —	685 188: —
Joulukuu	6 495 412: —	1 411 832: 45
Koko vuosi	35 894 575: 20	28 215 496: 90

Saatavia edellisiltä vuosilta oli 355 530: 10 mk; kun summaan lisätään vuoden netto-
veloitus, oli veloitettava määrä 36 089 005: 30 mk.

Kannanta. Kertomusvuoden veloituksia kertyi kassaan 32 270 309: 85 mk ja edellis-
ten vuosien veloituksia 254 884 mk eli yhteensä 32 525 193: 85 mk, ollen summa 90.1 %
koko veloitettavasta määrästä. Rahatoimiston välityksellä kannettiin 2 107 919: 85 mk.
Palautukset, kertomusvuoden veloituksista 161 100 mk ja edellisen vuoden veloituksista
1 416 mk eli yhteensä 162 516 mk, huomioiden, jää nettokannannaksi 34 470 597: 70 mk

¹⁾ Suljettuna koko kertomusvuoden. — ²⁾ V:n 1944 veloituksessa ei ole otettu huomioon Helsin-
gin makasiini oy:n suorittamaa korvausta satamakannantaosaston viranhaltijain palkkauksesta,
330 381 mk.

ja saatavia seuraavaan vuoteen 1 616 991: 60 mk, josta 1 516 345: 50 mk kertomusvuodelta, 3 727 mk edelliseltä v:lta, 91 875 mk v:lta 1943 ja 5 044: 10 mk v:lta 1942.

Tullipakkahuoneen ulkopuolella tapahtuva tavarain punnitseminen. Tullipakkahuoneen ulkopuolella suoritettiin tavarain punnitsemisia 37 eri liikkeelle, joiden laskuun punnittiin 13 104 tonnia erilaista tavaraa ja mitattiin 196 595 m³ polttopuuta. Näihin toimituksiin käytettiin kaikkiaan 8 966 tuntia, ja vaakamestarit kantoivat niistä korvauksia 637 135 mk, mistä määrästä tuli heidän omiksi palkkioikseen 102 779 mk, heidän 26 apulaisensa palkkioiksi 364 077 mk ja muihin kustannuksiin 170 279 mk.
